Talouteen, työllisyyteen ja elinkeinoihin liittyvän työpajan yhteenveto

Kemijärven pumppuvoimalahankkeiden sidosryhmätyöpaja

Ajankohta	29.9.2026 klo 17.00-18.30
Teema	Talous, työllisyys, elinkeinot
Osallistujat	0 henkilöä (kutsuttuja 25). Kyselyyn vastanneita 4 (kutsuttuja 25).

Tämä yhteenveto kokoaa taloutta, työllisyyttä ja elinkeinoja käsittelevän osallistamiskokonaisuuden tulokset. Teeman sidosryhmä muodostettiin alueen yrityksistä ja oppilaitoksista, koska niiden katsottiin olevan keskeisiä toimijoita hankkeiden elinkeino-, työllisyys- ja osaamisvaikutusten näkökulmasta. Kutsuttavia tahoja tunnistettiin yhteistyössä Kemijärven Yrittäjien ja Business Kemijärven kanssa.

Teemasta suunniteltiin järjestettäväksi työpaja, mutta vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi työpajaa ei toteutettu. Työpajan korvaavana osallistamismenetelmänä järjestettiin anonyymi verkkokysely Webropol-järjestelmällä. Kyselystä tiedotettiin työpajaan kutsuttuja tahoja. Vastausaikana kyselyyn saatiin yhteensä neljä vastausta.

Yhteenveto sisältää työpajalle suunnitellut sisällöt sekä verkkokyselyn tulokset. Pienen vastaajamäärän vuoksi tuloksia ei voida pitää kattavana kuvauksena alueen yritysten tai oppilaitosten näkemyksistä, mutta ne tarjoavat suuntaa antavaa tietoa pumppuvoimalahankkeisiin liittyvistä mahdollisuuksista, huolenaiheista ja kehittämistarpeista.

Keskeinen havainto osallistamisprosessista on, että aiheen ympärillä sidosryhmän osallistaminen osoittautui haastavaksi, vaikka osallistujille viestittiin, ettei näkemyksiä yhdistetä yksittäisiin henkilöihin ja että kysely toteutetaan täysin anonyymisti.

Työpajaa varten valmistellut materiaalit

1 TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Vaikutukset elinkeinoelämään

Millaisia asioita nousee esiin? Lisää myös keino, jolla vaikutusta voidaan vahvistaa, ehkäistä tai hallita.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

Millaisia **hyötyjä** hankkeet voivat tuoda?

Miten hyödyt saadaan toteutumaan ja jäämään alueelle?

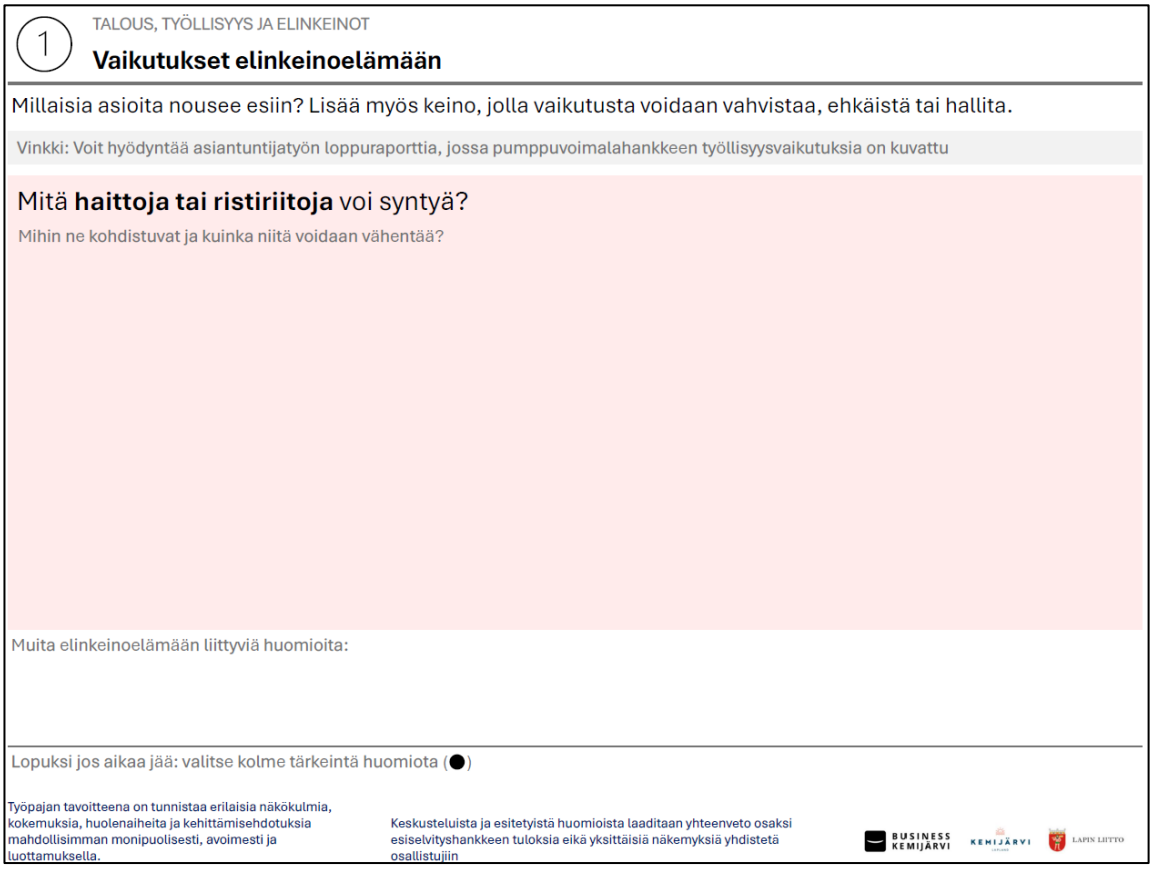
Muita elinkeinoelämään liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

BUSINESS KEMIJÄRVI KEMIJÄRVI LAPIN LIITTO

1 TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Vaikutukset elinkeinoelämään

Millaisia asioita nousee esiin? Lisää myös keino, jolla vaikutusta voidaan vahvistaa, ehkäistä tai hallita.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

Mitä **haittoja tai ristiriitoja** voi syntyä?

Mihin ne kohdistuvat ja kuinka niitä voidaan vähentää?

Muita elinkeinoelämään liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

BUSINESS KEMIJÄRVI KEMIJÄRVI LAPIN LIITTO

1

TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Vaikutukset elinkeinoelämään

Millaisia asioita nousee esiin? Lisää myös keino, jolla vaikutusta voidaan vahvistaa, ehkäistä tai hallita.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

Mihin **riskeihin ja epävarmuuksiin** tulee varautua?

Mitä tietoa tai toimenpiteitä varautuminen edellyttää?

Muita elinkeinoelämään liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

BUSINESS KEMIJÄRVI KEMIJÄRVI LAPIN LIITTO

2

TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Liiketoiminta ja paikallinen osaaminen

Sijoita mahdollisuus, palvelu tai osaaminen siihen hankkeen vaiheeseen, jossa sitä voitaisiin hyödyntää.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

	Suunnittelu	Rakentaminen	Käyttö & kunnossapito
Uudet liiketoiminta-mahdollisuudet			

Muita liiketoimintaan ja paikalliseen osaamiseen liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

BUSINESS KEMIJÄRVI KEMIJÄRVI LAPIN LIITTO

2 TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Liiketoiminta ja paikallinen osaaminen

Sijoita mahdollisuus, palvelu tai osaaminen siihen hankkeen vaiheeseen, jossa sitä voitaisiin hyödyntää.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

	Suunnittelu	Rakentaminen	Käyttö & kunnossapito
Yritysten toiminta, hankinnat ja palvelut			

Muita liiketoimintaan ja paikalliseen osaamiseen liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

2 TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Liiketoiminta ja paikallinen osaaminen

Sijoita mahdollisuus, palvelu tai osaaminen siihen hankkeen vaiheeseen, jossa sitä voitaisiin hyödyntää.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

	Suunnittelu	Rakentaminen	Käyttö & kunnossapito
Osaaminen, kalusto, verkostot			

Muita liiketoimintaan ja paikalliseen osaamiseen liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

3

TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Työvoima, koulutus ja yhteistyö

Täydennä näkökulmaa. Nimeä mahdollisuuksien mukaan myös toimijat ja ajankohta, jolloin toimeen pitäisi ryhtyä.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

1. Työvoima ja osaamistarpeet

Mitä tarvitaan, mitä löytyy ja mitä puuttuu?

Muita työllisyyteen, koulutukseen ja yhteistyöhön liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

3

TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Työvoima, koulutus ja yhteistyö

Täydennä näkökulmaa. Nimeä mahdollisuuksien mukaan myös toimijat ja ajankohta, jolloin toimeen pitäisi ryhtyä.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

2. Koulutuksen valmistautuminen

Miten oppilaitokset voivat vastata tarpeisiin?

Muita työllisyyteen, koulutukseen ja yhteistyöhön liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

3

TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Työvoima, koulutus ja yhteistyö

Täydennä näkökulmaa. Nimeä mahdollisuuksien mukaan myös toimijat ja ajankohta, jolloin toimeen pitäisi ryhtyä.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

3. Tarvittava yhteistyö

Keiden pitää tehdä yhteistyötä ja millä tavalla?

Muita työllisyyteen, koulutukseen ja yhteistyöhön liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

BUSINESS KEMIJÄRVI KEMIJÄRVI LAPIN LIITTO

3

TALOUS, TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT

Työvoima, koulutus ja yhteistyö

Täydennä näkökulmaa. Nimeä mahdollisuuksien mukaan myös toimijat ja ajankohta, jolloin toimeen pitäisi ryhtyä.

Vinkki: Voit hyödyntää asiantuntijatyön loppuraporttia, jossa pumppuvoimalahankkeen työllisyysvaikutuksia on kuvattu

4. Odotukset hankeyhtiöille

Mitä tarvitaan tiedottamisessa, hankinnoissa ja rekrytoinnissa?

Muita työllisyyteen, koulutukseen ja yhteistyöhön liittyviä huomioita:

Lopuksi jos aikaa jää: valitse kolme tärkeintä huomiota (●)

Työpajan tavoitteena on tunnistaa erilaisia näkökulmia, kokemuksia, huolenaiheita ja kehittämisehdotuksia mahdollisimman monipuolisesti, avoimesti ja luottamuksella.

Keskusteluista ja esitetyistä huomioista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä osallistujiin

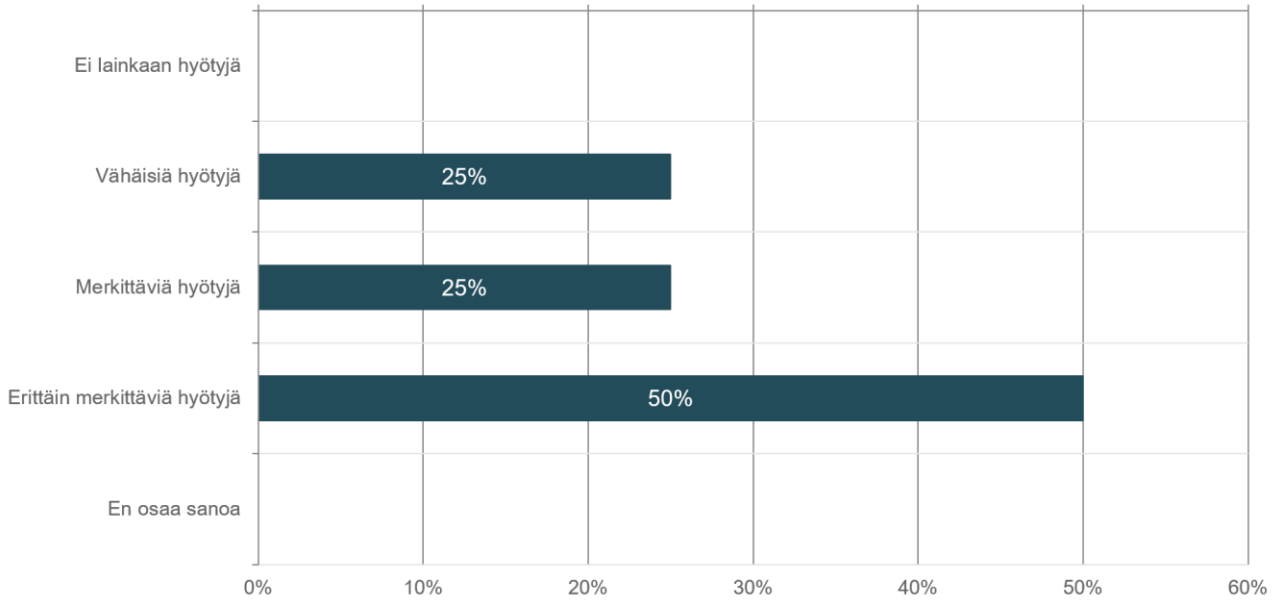
BUSINESS KEMIJÄRVI KEMIJÄRVI LAPIN LIITTO

Kyselyn tulokset

Kyselyn tulokset ovat suuntaa antavia. Tiedote ja muistutus kyselystä lähetettiin sidosryhmälle sähköpostitse ja siihen oli mahdollista vastata anonyymisti 30.9-7.10.2026 välisenä aikana. Kyselyyn vastasi vain neljä henkilöä.

Kysyttäessä **pumppuvoimalahankkeiden hyödyistä alueen elinkeinoelämälle**, kaksi vastaajaa arvioi hankkeiden toteutumisen tuovan alueen elinkeinoelämälle erittäin merkittäviä hyötyjä. Yksi vastaaja arvioi hyötyjen olevan merkittäviä ja yksi vastaaja kuvasi hyötyjä vähäisiksi. (Kuva 1)

Kysyttäessä, **millaisia hyötyjä pumppuvoimalahankkeet voisivat toteutuessaan tuoda alueen elinkeinoelämälle sekä miten hyödyt saadaan toteutumaan ja jäämään alueelle**, vastaajat nostivat esiin rakentamisajan työllisyyden, paikallisten palveluiden kysynnän kasvun sekä yritystoiminnan vilkastumisen. Vastauksissa tuotiin samalla esille huoli siitä, kuinka hyvin paikalliset toimijat pääsevät mukaan hankkeisiin ja kuinka suuri osa taloudellisista hyödyistä jää alueelle pitkällä aikavälillä. Vastausten perusteella hyötyjen kohdentumista alueelle voidaan edistää hyödyntämällä paikallisia yrityksiä hankkeiden toteutuksessa.

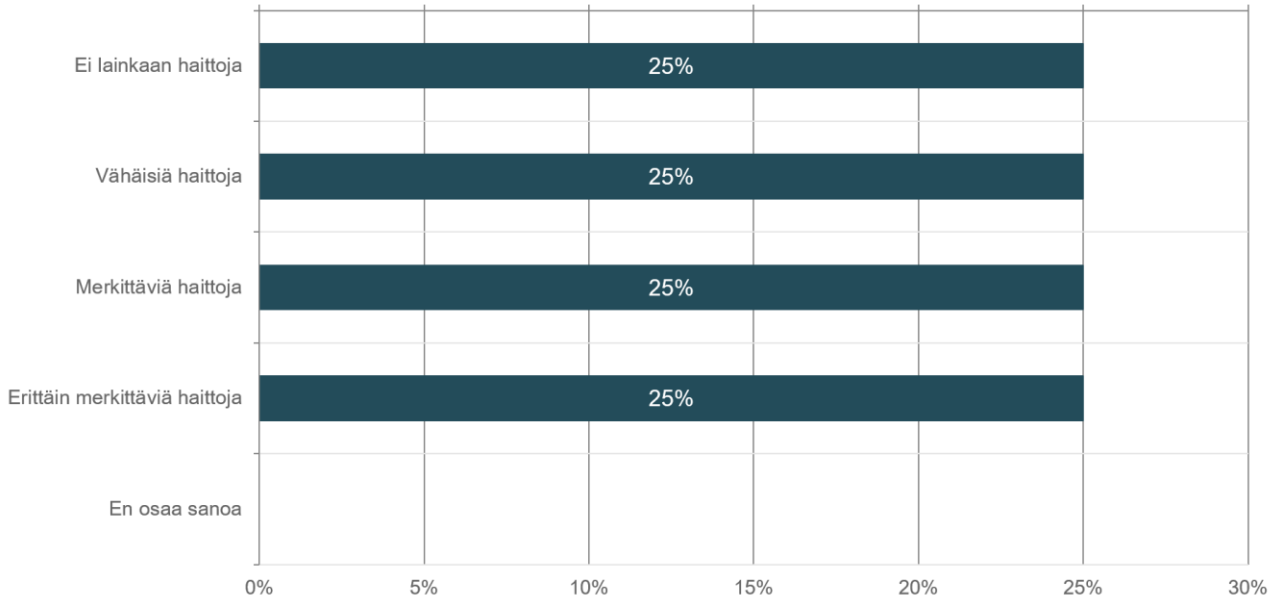

Kuva 1. Vastaukset kysymykseen "Kuinka merkittävinä pidät hankkeiden mahdollisia hyötyjä?" (n=4).

Kysyttäessä **pumppuvoimalahankkeiden haitoista alueen elinkeinoelämälle**, vastaajien näkemykset erosivat toisistaan. Yksi vastaaja koki, etteivät hankkeet aiheuta lainkaan haittoja, kun taas kolme muuta arvioivat haittoja syntyvän. Näkemysten voimakkuudessa oli eroavaisuuksia. (Kuva 2)

Kysyttäessä, **mitä haittoja tai ristiriitoja hankkeiden toteutuessa voisi syntyä alueen elinkeinoelämälle, mihin ne kohdistuvat ja kuinka niitä voidaan lieventää**, vastaajat tunnistivat mahdollisiksi haittavaikutuksiksi erityisesti kalastukseen, matkailuun ja kiinteistöjen arvoihin kohdistuvat riskit sekä huolen siitä, että rakentamisvaiheen jälkeen alueen taloudellinen aktiivisuus voi hiipua. Toisaalta osa vastaajista ei nähnyt merkittäviä

haittoja. Keskeiseksi keinoksi haittojen vähentämisessä nähtiin vaikutusten perusteellinen ennakkoarviointi ja pitkäjänteinen suunnittelu, jolla hankkeiden hyödyt saadaan tukemaan alueen elinkeinoelämää myös pitkällä aikavälillä.

Kuva 2. Vastaukset kysymykseen "Kuinka merkittävinä pidät hankkeiden mahdollisia haittoja?" (n=4).

Kysyttäessä **elinkeinoelämää koskevista riskeistä ja epävarmuuksista** vastaajien näkemykset erosivat toisistaan. Yksi vastaaja tunnisti riskejä erityisesti kalastuksen, matkailun, poronhoidon ja ohjelmapalveluiden näkökulmasta, yksi nosti esiin työvoiman saatavuuden ja yksi turvallisuuteen liittyvät uhkat. Lisäksi yksi vastaaja arvioi, että hankkeen vaikutuksista on jo saatavilla riittävästi tietoa eikä uusia selvityksiä tarvita.

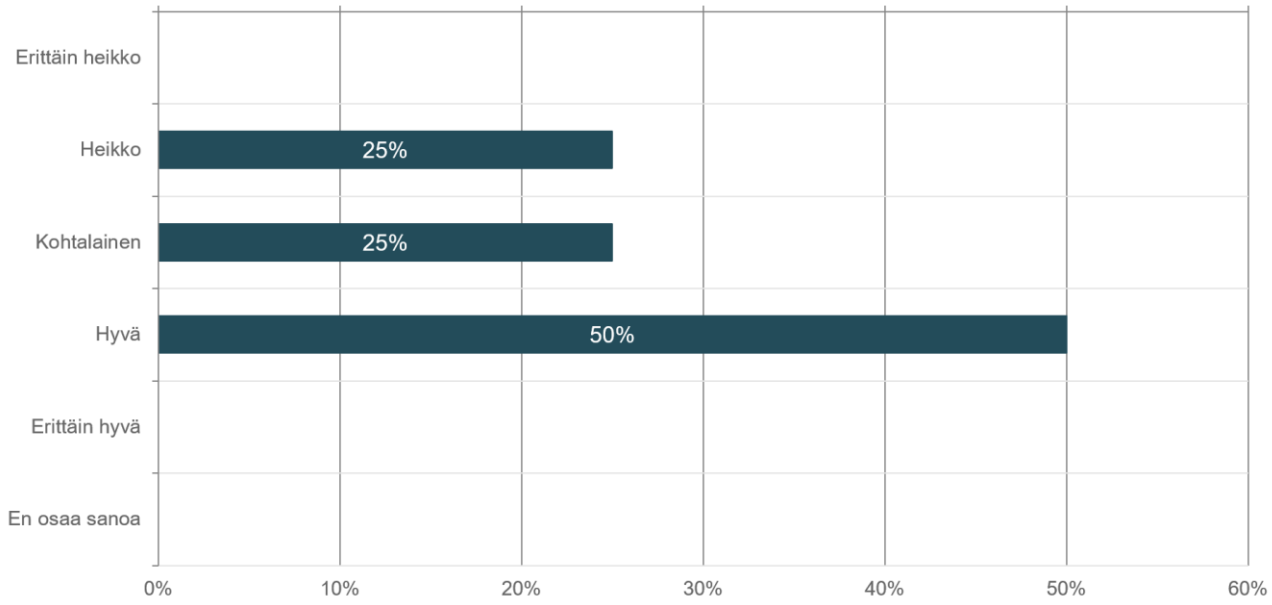
Kysyttäessä, **millaisia uusia liiketoimintamahdollisuuksia hankkeet voisivat mahdollistaa**, vastaajat tunnistivat uusia mahdollisuuksia erityisesti rakentamisvaiheessa. Suunnitteluvaiheessa mahdollisuuksien arvioitiin liittyvän ennen kaikkea majoitus-, ravintola- ja kaupan alan palveluihin sekä joissakin vastauksissa myös maansiirtoon ja majoitukseen liittyviin palveluihin. Rakentamisvaiheessa esiin nousivat maanrakennus-, rakennus-, sähkö- ja kuljetusalan palvelut sekä työntekijöiden lisäämä kysyntä majoitus-, ravintola- ja kaupan palveluille. Toimintavaiheessa liiketoimintamahdollisuuksien arvioitiin kohdistuvan erityisesti kiinteistönhuoltoon, kunnossapitoon, asumiseen ja erilaisiin palveluihin. Samalla yksi vastaaja arvioi, ettei hanke synnytä uusia liiketoimintamahdollisuuksia missään hankkeen vaiheessa, vaan pikemminkin vähentää niitä.

Kysyttäessä, **mitä palveluita tai hankintoja olisi mahdollista toteuttaa paikallisten yritysten kautta** sekä **mitä paikallista osaamista, kalustoa ja verkostoja hankkeissa voitaisiin hyödyntää**, vastaajat nostivat esiin erityisesti rakentamiseen, maansiirtoon, majoitukseen, ruokapalveluihin, logistiikkaan ja kaupan alaan liittyvät palvelut. Paikallisten yritysten nähtiin voivan osallistua muun muassa maanrakennus- ja koneurakointitöihin, majoitus- ja ravitsemuspalveluihin, logistiikkaan sekä vähittäiskaupan palveluihin. Lisäksi esiin nousivat hotellit, vartiointipalvelut ja muut hankkeita tukevat palvelut.

Vastausten perusteella paikallisesti hyödynnettävissä olevaa osaamista ja kalustoa löytyy erityisesti maanrakennuksen, maansiirron ja koneurakoinnin tarpeisiin sekä hankkeiden

henkilöstöä palvelevaan majoitus-, ravitsemus- ja kaupan toimintaan. Yksi vastaaja kuitenkin arvioi, että hankkeiden mahdolliset hyödyt voivat pitkällä aikavälillä jäädä lyhytaikaisiksi tai että hankkeista voi seurata alueelle myös kielteisiä vaikutuksia.

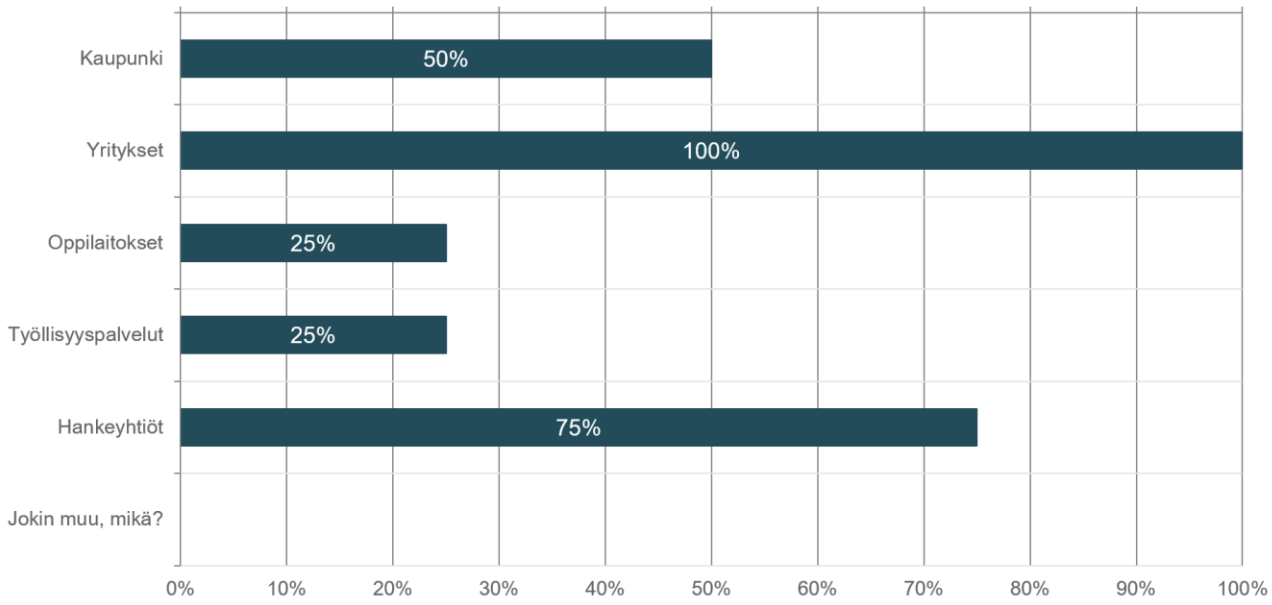
Kysyttäessä **alueen valmiudesta vastata hankkeiden synnyttämiin työvoimatarpeisiin** vastaajien arviot olivat pääosin myönteisiä. Kaksi vastaajaa arvioi alueen valmiuden hyväksi. Yksi vastaaja piti valmiutta kohtalaisena ja yksi heikkona. Kukaan vastaajista ei arvioinut valmiutta erittäin hyväksi tai erittäin heikoksi, eikä kukaan valinnut vaihtoehtoa "en osaa sanoa" (Kuva 3).

Kuva 3. Vastaukset kysymykseen "Arvioi alueen valmiutta vastata hankkeiden synnyttämiin työvoimatarpeisiin?" (n=4).

Kysyttäessä, **mitä osaamista alueelta löytyy jo nyt ja millaista osaamista tai koulutusta alueella tarvitaan lisää**, vastaajat arvioivat alueella olevan erityisesti rakentamiseen sekä kone- ja kalustoalaan liittyvää osaamista. Lisäksi alueella nähtiin olevan valmiuksia majoituspalveluiden tuottamiseen, ja palvelutarjonnan arvioitiin kehittyvän jatkuvasti. Lisäkoulutuksen tarpeet nousivat vastauksissa esiin rakentamisen näkökulmasta. Yksi vastaaja korosti rakentamisen ammattilaisten koulutuksen merkitystä.

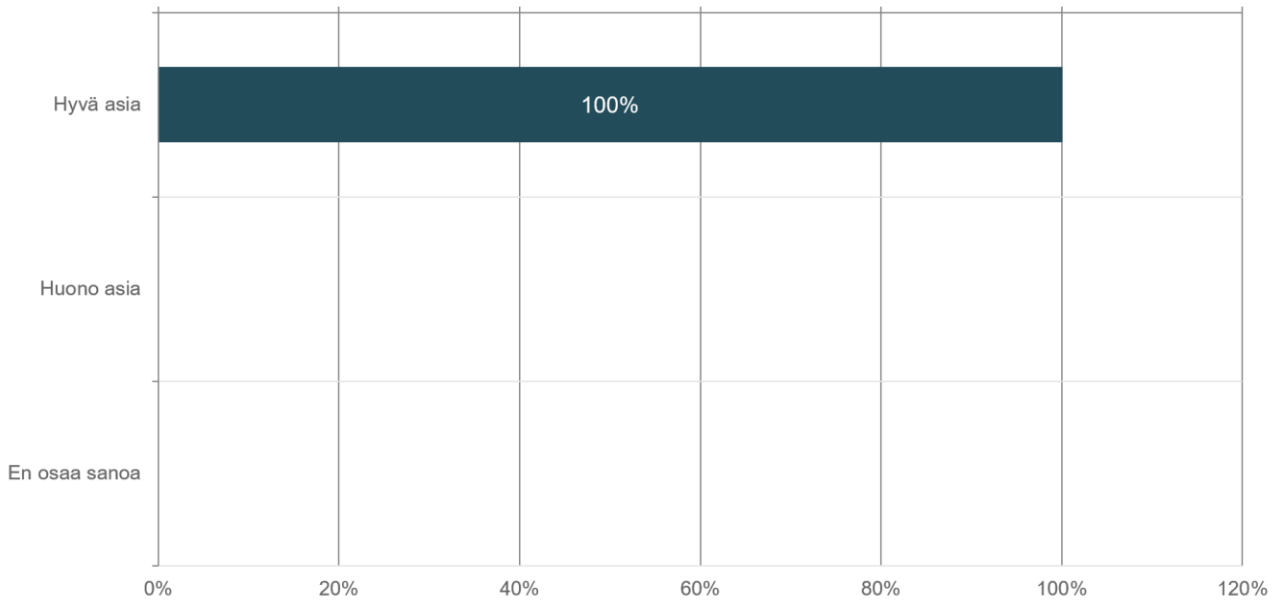
Kysyttäessä **hankkeiden toteutuksen kannalta tärkeimmistä yhteistyötahoista** yritykset saivat eniten mainintoja (100 % vastaajista). Seuraavaksi eniten mainintoja saivat hankeyhtiöt (75 %) ja kaupunki (50 %). Oppilaitokset ja työllisyyspalvelut valitsi kumpaakin 25 prosenttia vastaajista. Muita toimijoita ei mainittu vastauksissa (Kuva 4).

Kuva 4. Vastaukset kysymykseen "Keiden toimijoiden yhteistyö olisi hankkeiden toteutuessa kaikkein tärkeintä? (valitse enintään 3)" (n=4).

Kysyttäessä, **mitä odotuksia vastaajilla on hankeyhtiöille tai kaupungille**, vastauksissa nousi esiin erilaisia näkemyksiä hankkeiden toteuttamisesta ja paikallisten toimijoiden huomioimisesta. Yksi vastaaja toivoi hankkeiden keskeyttämistä vedoten niiden heikkoon sosiaaliseen hyväksyttävyyteen ja taloudelliseen kannattavuuteen alueen näkökulmasta. Yksi vastaaja odotti hankeyhtiöiden ja yritysten välistä yhteistyötä jo suunnitteluvaiheessa siten, että paikallisten yritysten rooli hankkeen toteutuksessa määriteltäisiin ennalta. Lisäksi yksi vastaaja toivoi hankkeiden toteutuvan ja tuovan elinvoimaa alueelle. Yksi vastaaja puolestaan odotti hankeyhtiöiden hyödyntävän olemassa olevia paikallisia palveluita, kuten kokous-, majoitus- ja muita yrityspalveluja.

Kysyttäessä, **olisiko hankkeiden toteutuminen elinkeinoelämän näkökulmasta hyvä vai huono asia**, kaikki vastaajat arvioivat hankkeiden toteutumisen hyväksi asiaksi. Yksikään vastaaja ei pitänyt hankkeiden toteutumista huonona asiana, eikä kukaan valinnut vaihtoehtoa "en osaa sanoa". (Kuva 5)

Kuva 5. Vastaukset kysymykseen "Olisiko hankkeiden toteutuminen elinkeinoelämän näkökulmasta hyvä vai huono asia?" (n=4).

Kysyttäessä **muita elinkeinoelämään, talouteen, työllisyyteen tai koulutukseen liittyviä huomioita**, avovastauksissa mainittiin ennakoiva valmistautuminen, koulutuksen kehittäminen ja paikallisen yritystoiminnan vahvistaminen. Yksi vastaaja toi esiin tarpeen laatia suunnitelmat valmiiksi jo ennen hankkeen toteutumista. Yksi vastaaja ehdotti rakentamisen koulutuslinjan käynnistämistä alueella sekä Kemijärven markkinointia kannattavana talousalueena uusien yritysten houkuttelemiseksi. Lisäksi yksi vastaaja arvioi hankkeiden piristävän paikallista yritystoimintaa.

Keskeiset huomiot ja yhteenveto

Talouden, työllisyyden ja elinkeinojen teemaan liittyvä **sidosryhmä muodostettiin alueen yrityksistä ja oppilaitoksista**, koska niiden katsottiin olevan keskeisiä toimijoita hankkeiden elinkeino-, työllisyys- ja osaamisvaikutusten kannalta. **Sidosryhmien osallistaminen osoittautui kuitenkin haastavaksi**, eikä työpajaa voitu toteuttaa vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi. Viestinnässä korostettiin, ettei työpajassa esitettyjä näkemyksiä yhdistetä yksittäisiin osallistujiin ja että työpajan korvaava verkkokysely toteutetaan anonyymisti. Tästä huolimatta **osallistujia ja vastauksia saatiin rajallisesti**. Verkkokyselyyn saatiin neljä vastausta, minkä vuoksi **tuloksia tulee tarkastella suuntaa antavina**.

Vastauksissa pumppuvoimalahankkeiden arvioitiin voivan tuoda alueelle erityisesti työllisyyttä, kysyntää paikallisille palveluille sekä uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Keskeisenä tekijänä nähtiin paikallisten yritysten mahdollisuus osallistua hankkeiden suunnittelu-, rakentamis- ja toimintavaiheisiin. Mahdollisina haittoina tunnistettiin vaikutukset kalastukseen, matkailuun, poronhoitoon ja kiinteistöjen arvoihin sekä epävarmuus hankkeiden pitkäaikaisista talousvaikutuksista ja työvoiman saatavuudesta. Alueella arvioitiin olevan vahvaa rakentamisen, maanrakennuksen sekä kone- ja kalustoalan osaamista, mutta samalla nostettiin esiin osaavan työvoiman ja koulutuksen kehittämisen tarve. Yhteistyötahoista tärkeimmiksi nousivat yritykset, hankeyhtiöt ja kaupunki. Kaikki

vastaajat arvioivat hankkeiden toteutumisen olevan elinkeinoelämän näkökulmasta hyvä asia. Samalla vastauksissa nousi esiin myös hankkeiden vaikutuksiin liittyviä epävarmuuksia ja huolenaiheita. Lisäksi vastauksissa korostuivat huolellisen suunnittelun, vaikutusten arvioinnin sekä eri toimijoiden välisen yhteistyön merkitys.

Suositukset ja jatkotoimenpiteet

Kemijärven kaupunginvaltuusto on kokouksessaan (3.2.2026) tehnyt valtuustoaloitteen mukaisen periaatepäätöksen, jonka mukaan kaupunki ei salli alueelleen perustettavan pumppuvoimaloita tai vastaavia vesivarantoja. Tästä lähtökohdasta tarkasteltuna pumppuvoimalahankkeiden toteutumista Kemijärvelle voidaan pitää nykytilanteessa epätodennäköisenä.

Mikäli hankkeet kuitenkin myöhemmin etenevät suunnittelussa tai toteutuksessa, tulisi paikallisten toimijoiden osallistumismahdollisuudet huomioida hankkeiden eri vaiheissa. Kyselyn tulosten perusteella erityistä huomiota tulisi kiinnittää siihen, että hankkeiden mahdolliset taloudelliset ja työllisyysvaikutukset kohdentuvat mahdollisimman laajasti paikalliselle tasolle.

Esiselvityshanke suosittelee, että mahdollisissa jatkovalmisteluissa kiinnitetään huomiota erityisesti paikallisten yritysten, hankeyhtiöiden ja kaupungin väliseen yhteistyöhön jo hankkeiden varhaisissa vaiheissa. Lisäksi olisi tarkoituksenmukaista tarkastella alueen työvoiman saatavuutta, osaamistarpeita ja koulutuksen kehittämismahdollisuuksia yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa.

Mahdollisten jatkoselvitysten yhteydessä tulisi myös arvioida hankkeiden vaikutuksia nykyisiin elinkeinoihin, kuten matkailuun, kalastukseen ja poronhoitoon, sekä tunnistaa keinoja, joilla hankkeiden mahdolliset hyödyt voidaan kohdentaa alueelle ja haitallisia vaikutuksia ehkäistä tai lieventää.

Vaikka sidosryhmien osallistaminen osoittautui tässä selvitysvaiheessa haastavaksi, **vuorovaikutuksen jatkaminen on perusteltua** myös tulevaisuudessa. Erityisesti tilanteessa, jossa hankkeiden suunnittelu tai toteutus etenee, **tulisi alueen yrityksille, oppilaitoksille ja muille keskeisille toimijoille tarjota mahdollisuuksia osallistua keskusteluun ja tuoda esiin näkemyksiään** hankkeiden vaikutuksista, mahdollisuuksista ja riskeistä.

Liite: Kyselylomake

Kemijärven kaupungin kysely elinkeinoelämän ja koulutuksen edustajille pumppuvoimaloihin liittyen

Tervetuloa vastaamaan pumppuvoimaloihin liittyvän esiselvityshankkeen kyselyyn. Kysely on osa Kemijärven kaupungin riippumatonta esiselvityshanketta ja sen aiheena ovat suunniteltujen pumppuvoimalahankkeiden vaikutukset alueen elinkeinoihin, talouteen, työllisyyteen ja koulutukseen.

Kemijärvelle suunnitellaan yhteensä neljää pumppuvoimalaa. Tämän kyselyn tavoitteena on tunnistaa hankkeisiin liittyviä mahdollisuuksia, vaikutuksia, riskejä ja kehittämistarpeita seudun yritysten, elinkeinoelämän ja koulutuksen näkökulmasta. Kyselyn tuloksista laaditaan yhteenveto osaksi esiselvityshankkeen tuloksia, eikä yksittäisiä näkemyksiä yhdistetä vastaajiin.

Kyselyn järjestää **Kemijärven kaupunki** ja siihen on mahdollista vastata **30.9.-7.10.2026** välisenä aikana. Huomioithan lyhyen vastausajan, suosittelemme vastaamaan kyselyyn mahdollisimman pian, mieluiten jo tänään.

Lisätietoja hankkeesta tai kyselystä antaa hankkeen projektipäällikkö: Mikko Joro, mikko.joro@kemijarvi.fi / 040 187 5464

1. Millaisia hyötyjä hankkeet voisivat toteutuessaan tuoda alueen elinkeinoelämälle? Miten hyödyt saadaan toteutumaan ja jäämään alueelle?

2. Kuinka merkittävinä pidät mahdollisia hyötyjä?

- ◯ Ei lainkaan hyötyjä
- ◯ Vähäisiä hyötyjä
- ◯ Merkittäviä hyötyjä
- ◯ Erittäin merkittäviä hyötyjä
- ◯ En osaa sanoa

3. Mitä haittoja tai ristiriitoja alueen elinkeinoelämälle voi hankkeiden toteutuessa syntyä? Mihin ne kohdistuvat ja kuinka niitä voidaan lieventää?

4. Kuinka merkittävinä pidät mahdollisia haittoja?

- ◯ Ei lainkaan haittoja
- ◯ Vähäisiä haittoja
- ◯ Merkittäviä haittoja
- ◯ Erittäin merkittäviä haittoja
- ◯ En osaa sanoa

5. Mihin elinkeinoelämään vaikuttaviin riskeihin ja epävarmuuksiin tulee varautua? Mitä tietoa tai toimenpiteitä varautuminen edellyttää?

6. Millaisia uusia liiketoimintamahdollisuuksia hankkeet voisivat mahdollistaa?

Suunnitteluvaiheessa:

Rakentamisvaiheessa:

Toimintavaiheessa:

7. Mitä palveluita tai hankintoja olisi mahdollista toteuttaa paikallisten yritysten kautta? Mitä paikallista osaamista, kalustoa tai verkostoja voitaisiin hyödyntää hankkeissa?

8. Arvioi alueen valmiutta vastata hankkeiden synnyttämiin työvoimatarpeisiin

- ◯ Erittäin heikko
- ◯ Heikko
- ◯ Kohtalainen
- ◯ Hyvä
- ◯ Erittäin hyvä
- ◯ En osaa sanoa

9. Mitä osaamista alueelta löytyy jo nyt? Mitä osaamista tai koulutusta alueella tarvitaan lisää?

10. Keiden toimijoiden yhteistyö olisi hankkeiden toteutuessa kaikkein tärkeintä? (valitse enintään 3)

- [ ] Kaupunki
- [ ] Yritykset
- [ ] Oppilaitokset
- [ ] Työllisyyspalvelut
- [ ] Hankeyhtiöt
- [ ] Jokin muu, mikä?

Please select maximum 3 options
Selected options: 0

11. Mitä odotuksia sinulla on hankeyhtiöille tai kaupungin suuntaan?

12. Olisiko hankkeiden toteutuminen elinkeinoelämän näkökulmasta:

- ◯ Hyvä asia
- ◯ Huono asia
- ◯ En osaa sanoa

13. Muita elinkeinoelämään, talouteen, työllisyyteen tai koulutukseen liittyviä huomioita: